

PANEVROPSKÁ
UNIVERZITA

FAKULTA VYSOKÁ ŠKOLA OBCHODNÍ

Mezinárodní ekonomie

TÉMA:

Mezinárodní kapitálové toky

Doc. Ing. Ilona Švihlíková, Ph.D.

Mezinárodní kapitálové toky

- Přeshraniční pohyb finančního kapitálu
- Motivy: výnos, riziko

- Před pandemií: záporné výnosy (viz Japonsko, Švýcarsko – záporné úrokové míry).
- Problémy: kapitálové toky mají často procyklický charakter!

Subjekty

- Monetární autority
- Nadnárodní instituce
- Vládní orgány
- Bankovní sektor
- Jiné soukromé firmy

Typy kapitálových toků

Přímé zahraniční investice

Portfoliové investice

Ostatní investice

Finanční deriváty

Operace s devizovými rezervami

Přímé zahraniční investice

- FDI (foreign direct investment)
- Zakládají trvalou účast rezidenta jiné země (přímého investora) v aktivitě subjektu – rezidenta jiné země.
- Hranice 10 % podíl na ZJ
- Významný podíl na řízení firmy
- Akciový kapitál, reinvestovaný zisk

Světový přehled o PZI

- Najdeme v publikaci
- UNCTAD: World investment report
- **Domácí úkol:** přečíst část „Key messages“
- https://unctad.org/system/files/official-document/wir2022_en.pdf
-

FDI trendy, 2021

- Nárůst FDI o 64 % (ale velmi netypický rok 2020)
- Uvolněné finanční podmínky, stimulační balíčky
- Příliv FDI 1,58 bilionu USD

Největší hostitelé FDI, 2021

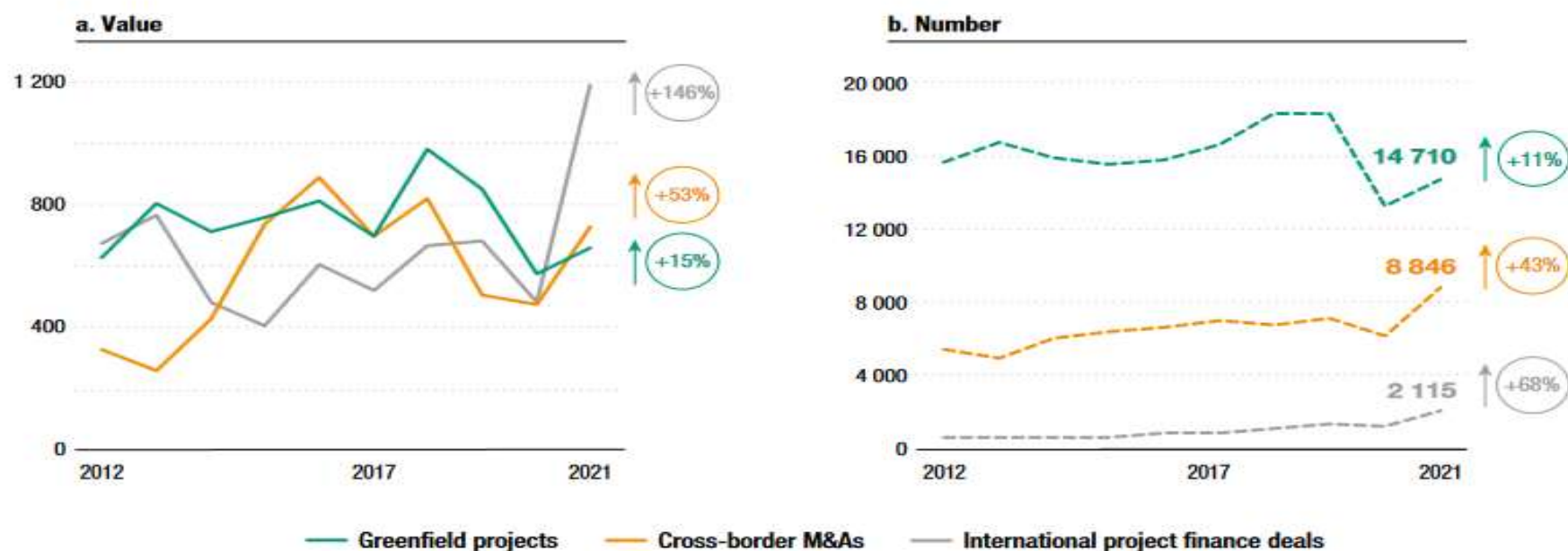
- 1. USA
- 2. Čína
- 3. Hong Kong
- 4. Singapur
- 5. Kanada
- 6. Brazílie
- 7. Indie
- 8. JAR
- 9. Rusko
- 10. Mexiko

Největší aktivní investoři (2021)

- 1. USA
- 2. Německo
- 3. Japonsko
- 4. Čína
- 5. UK
- 6. Kanada
- 7. Hong Kong
- 8. Rusko
- 9. Irsko
- 10. Jižní Korea

Projekty na zelené louce a fúze a akvizice

Figure I.15. Value and number of cross-border M&As and announced greenfield projects, 2012–2021 (Billions of dollars, number and per cent)

Source: UNCTAD, cross-border M&A database (<https://unctad.org/fdistatistics>) for M&As, information from the Financial Times Ltd, fDi Markets (www.fdimarkets.com) for announced greenfield FDI projects and Refinitiv SA for international project finance deals.

Portfoliové investice

- Akcie (dividenda)
- Dluhopisy (úrok)

- Spekulativní složka
- Dluhopisy státní (benchmark)
- Dluhopisy korporátní
- Tržní kapitalizace

Ostatní investice

Obchodní půjčky

Úvěry

Půjčky od institucí jako MMF atd.

Finanční deriváty

Finanční instrumenty, jejichž hodnota je odvozena od jiného (podkladového) aktiva

Typické příklady:

Forwardy, futures, swapy a opce

Devizové rezervy

- Zahraniční aktiva monetárních autorit.
- Zahrnují:
 - Monetární zlato,
 - Zvláštní práva čerpání (SDR)
 - Rezervní pozice v MMF,
 - Aktiva v zahraniční měně (hotovost, nejčastěji dluhopisy cizích vlád)

Devizové rezervy ČNB

- 3,223 bilionu Kč
- Jejich značná výše vznikla kvůli politice asymetrického kurzového závazku (listopad 2013-duben 2017)
- V roce 2021 byly nadměrné, 62 % HDP, téměř 11 měsíců dovozu
- V současnosti využívány k intervencím proti oslabování koruny

Složení DR ČNB

- Dominují cenné papíry
- Dále pak
- Depozice v jiných CB, BIS a MMF
- Rezervní pozice u MMF
- SDR
- Zlato (malý význam)
- **Nastudovat!**
- Podrobně: <https://www.cnb.cz/cs/financni-trhy/devizovy-trh/ctvrtletni-informace-o-devizovych-rezervach-cnb/Informace-o-devizovych-rezervach-stav-k30.-9.-2022/>

Investiční pozice

- Investiční pozice ČR vůči nerezidentům je přehled stavů finančních aktiv a pasiv všech sektorů tuzemské ekonomiky ve vztahu k nerezidentům ČR k určitému datu. Údaje jsou sledovány na brutto principu. Saldo investiční pozice určuje věřitelskou nebo dlužnickou pozici vůči nerezidentům.

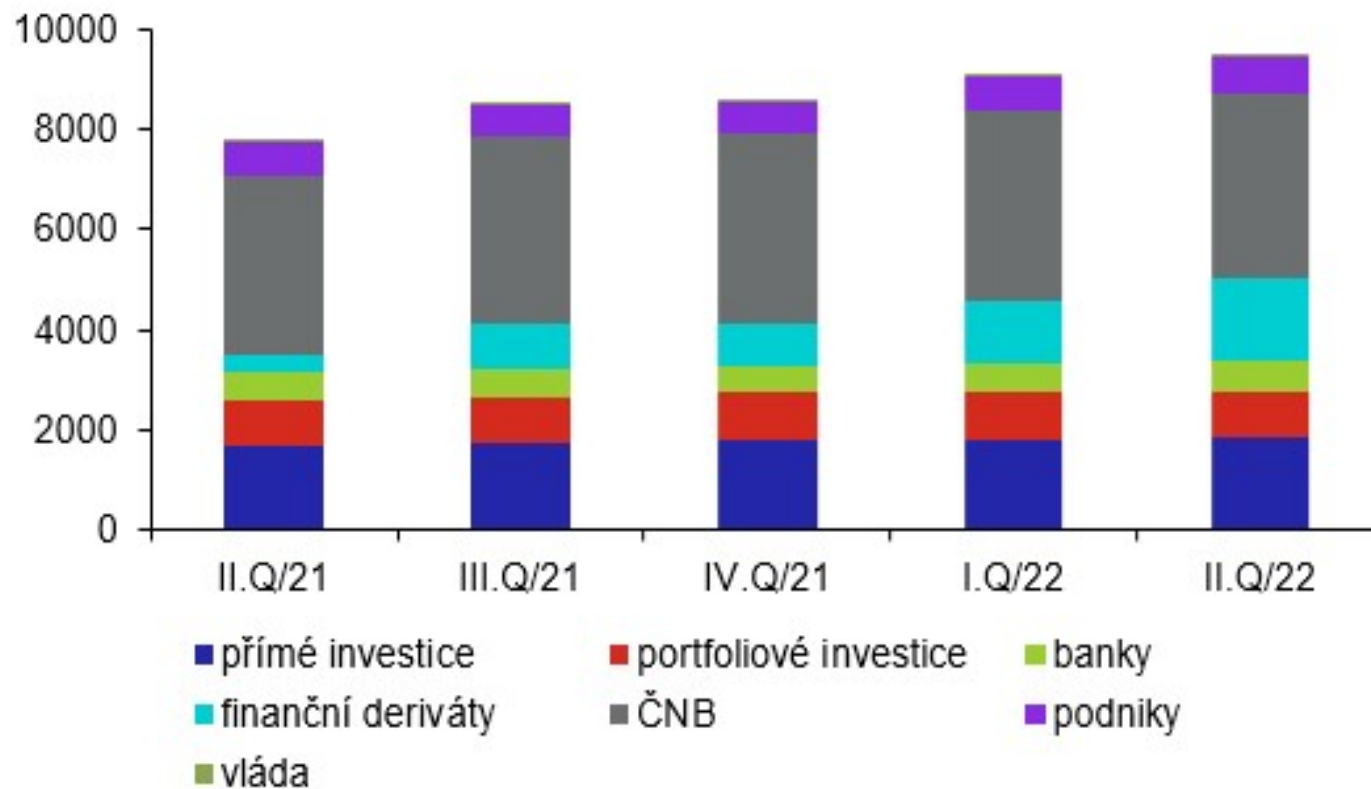
Zahraniční zadluženost

Údaje o zahraniční zadluženosti jsou součástí přehledu investiční pozice. Je to přehled finančních pasív sektorů tuzemské ekonomiky vůči nerezidentům ČR **dluhového charakteru**.

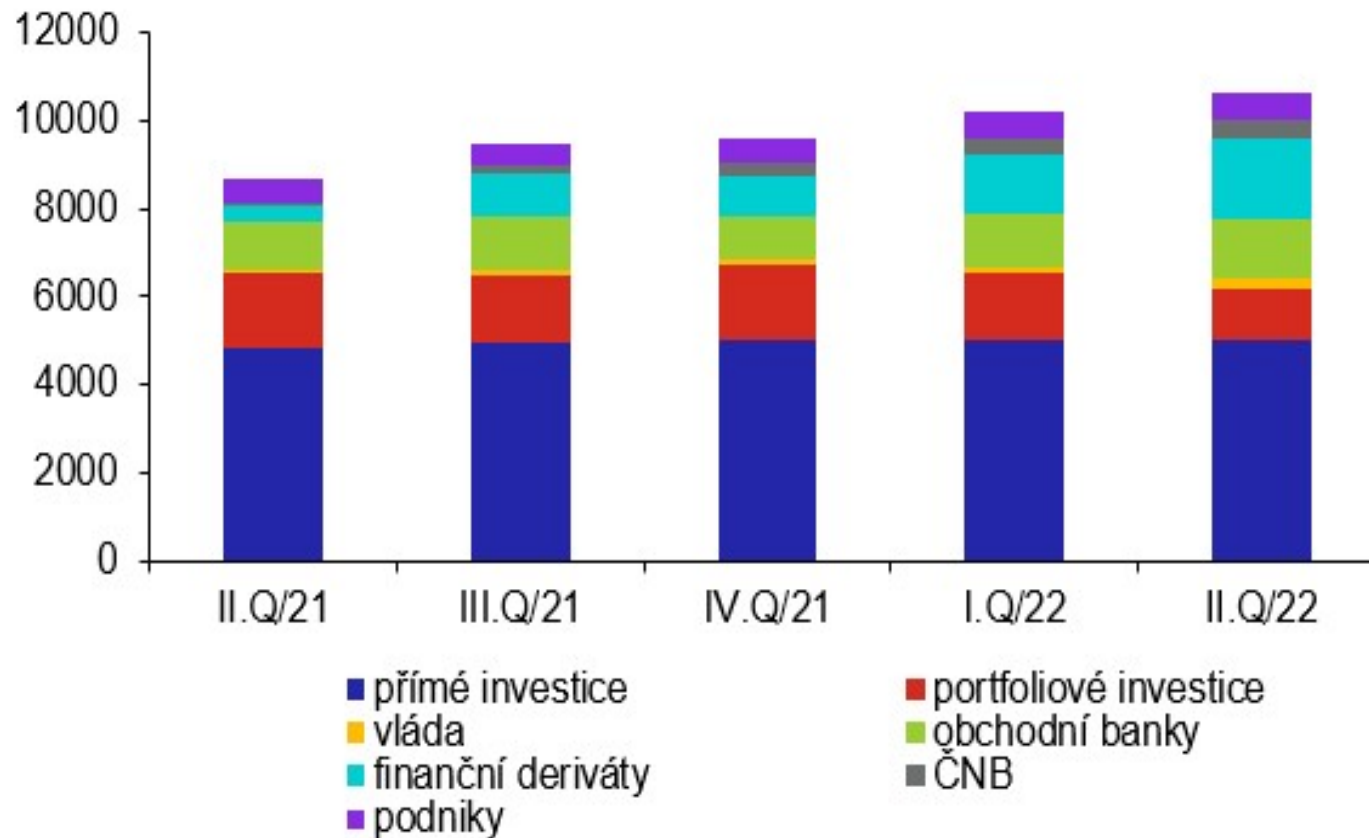
Údaje z ČNB

- Ve druhém čtvrtletí 2022 se schodek **investiční pozice České republiky vůči zahraničí** (saldo finančních aktiv a pasiv rezidentů ČR ve vztahu k nerezidentům) zvýšil o 57,5 mld. Kč na 1127,3 mld. Kč ke konci června. V meziročním srovnání je schodek vyšší o 278,6 mld. Kč a ve vztahu k HDP představuje v běžných cenách 17,5 %. Stav **zahraničního dluhu České republiky** činil na konci druhého čtvrtletí 4566,9 mld. Kč (tj. 74,3 % HDP). Oproti stejnému období předchozího roku je stav zahraničního dluhu o 338 mld. Kč vyšší.

Aktiva investiční pozice

Pasiva investiční pozice

Zahraniční zadluženost

- **Zahraniční dluh České republiky** (suma závazků se stanovenou lhůtou splatnosti) se snížil ve druhém čtvrtletí o 64 mld. Kč a činí 4566,9 mld. Kč ke konci června. V meziročním srovnání je jeho stav o 338 mld. Kč vyšší. V časové struktuře zahraničního dluhu zaujímají závazky s původní splatností delší než jeden rok 36,2 % z celkových dluhových pasiv.

Pokračování ...

- Ve struktuře zahraničního dluhu podle jednotlivých sektorů došlo ve druhém čtvrtletí ke snížení stavu zahraniční zadluženosti vládního sektoru. Podíl vládního sektoru na celkovém zahraničním dluhu činí 11,5 %.
- V poklesu zadluženosti bankovního sektoru (vč. ČNB) se promítlo snížení držby bankovních dluhopisů zahraničními investory, které převýšilo nárůst stavu přijatých vkladů a půjček ze zahraničí. Podíl bankovního sektoru na celkové zadluženosti činí 46,9 %.
- Zahraniční dluh ostatních sektorů (mimo vládní a bankovní sektor) se téměř nezměnil. Čerpání finančních úvěrů podniky spojenými s přímou investicí bylo kompenzováno snížením držby podnikových dluhopisů zahraničními investory. Zahraniční závazky ostatních sektorů zaujímají 41,6 % z celového zahraničního dluhu.
- Ve struktuře zahraničního dluhu podle instrumentů jsou nejvíce rozšířené formy dluhového financování vklady a půjčky od přidružených podniků (v souhrnu 52,5 % zahraničního dluhu).

Zahraniční dluh dle dlužníků

